

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Poznaniu

LPO.410.022.03.2019

Pani
Grażyna Kaczmarek

Dyrektor
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
w Pleszewie
ul. Kazimierza Wielkiego 7
63-300 Pleszew

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/19/043 – Opieka nad dziećmi w pogotowiach opiekuńczych i rodzinnych

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pleszewie, ul. Kazimierza Wielkiego 7, 63 – 300 Pleszew (dalej: PCPR albo Centrum)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Grażyna Kaczmarek, Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Pleszewie, od 10 lutego 1999 r. (dalej: Dyrektor)
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Prawidłowość organizacji pracy zawodowych rodzin zastępczych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego oraz placówek opiekuńczo – wychowawczych typu interwencyjnego przez powiatowe centra pomocy rodzinie. 2. Prawidłowość i skuteczność działań na rzecz unormowania sytuacji dzieci.
Okres objęty kontrolą	Lata 2017 – 2019 (I półrocze) ¹ .
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ²
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Poznaniu
Kontroler	Jacek Młynarczyk, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LPO/159/2019 z 21 października 2019 r. (akta kontroli str. 1-2)

¹ Dla realizacji celu kontroli wykorzystane zostały także dowody sporządzone przed i po tym okresie. Dalej również: kontrolowany okres, badany okres.

² Dz. U. z 2019 r. poz. 489, ze zm., dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna³ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pleszewie prawidłowo wywiązywało się z zadań organizatora pieczy zastępczej, w szczególności poprzez zapewnienie w powiecie pleszewskim (dalej: Powiat) odpowiedniej liczby miejsc w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu interwencyjnego oraz właściwej liczby koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.

Przyjęte przez Centrum procedury i system powiadamiania placówki interwencyjnej umożliwiały niezwłoczne udzielenie pomocy dzieciom w sytuacji kryzysowej, niezależnie od pory dnia i nocy. PCPR prowadziło skuteczne działania na rzecz pozyskania nowych rodzin zastępczych poprzez m.in. organizowanie wymaganych szkoleń i wsparcia dla kandydatów w tworzeniu takich rodzin. Do czasu zakończenia czynności kontrolnych w jednostce, z przyczyn niezależnych od Centrum, nie udało się jednak pozyskać zawodowej rodziny zastępczej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego. PCR corocznie realizowało obowiązek sporządzenia sprawozdania ze swojej działalności i przedłożenia go Zarządowi Powiatu.

W celu unormowania sytuacji jedynego dziecka z terenu Powiatu przebywającego w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu interwencyjnego, Centrum prawidłowo współpracowało z jego rodzicami biologicznymi, właściwym sądem, ośrodkiem pomocy społecznej i innymi instytucjami odpowiedzialnymi za udzielenie mu pomocy.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowe kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Prawidłowość organizacji i nadzorowania pracy zawodowych rodzin zastępczych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego oraz placówek opiekuńczo – wychowawczych typu interwencyjnego.

Opis stanu faktycznego

1.1. W województwie wielkopolskim, według stanu na koniec 2017 i 2018 r. oraz na dzień 30 czerwca 2019 r. było odpowiednio: 63, 64 i 66 placówek opiekuńczo-wychowawczych z liczbą miejsc wynoszącą odpowiednio: 814, 770 i 777. Cztery z nich w 2017 r. były placówkami typu interwencyjnego i dysponowały 54 miejscami. Od 2018 r. funkcjonowały trzy placówki interwencyjne (40 miejsc). Ponadto kilkanaście placówek (odpowiednio 10, 11 i 13) było placówkami z miejscami interwencyjnymi (68, 72 i 79 w kolejnych latach). W województwie było również 15 rodzinnych domów dziecka oraz ponad 3 000 rodzin zastępczych (3 013, 3 002 i 3 012), przy czym 46 z nich w 2017 r. pełniły funkcję pogotowia rodzinnego. W 2018 i 2019 r. funkcję pogotowia rodzinnego pełniły 43 rodziny. W pieczy zastępczej instytucjonalnej przebywało w latach 2017, 2018 i 2019 (pierwsze półrocze) odpowiednio: 1 095, 1 122 i 1 108 dzieci, a w rodzinnej przebywało ich odpowiednio: 4 678, 4 642 i 4 688.

W kontrolowanym okresie w Powiecie instytucjonalną pieczę zastępczą realizowały cztery placówki opiekuńczo – wychowawcze, w tym: dwie typu socjalizacyjnego z 44 miejscami (Dom Dziecka w Pleszewie (dalej DD w Pleszewie) i Salezjańska Placówka Wsparcia Dziecka i Rodziny w Pleszewie, dalej: Salezjańska Placówka),

³ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

jedna typu interwencyjnego z 14 miejscami (Pogotowie Opiekuńcze w Pleszewie, dalej: Pogotowie) i jedna opiekuńczo – wychowawcza typu rodzinnego (Rodzinny Dom Dziecka w Białobłotach, dalej: RDD w Białobłotach) dla ośmiorga dzieci. Rodzinną pieczę zastępczą w latach 2017, 2018 i 2019 sprawowało odpowiednio: 60, 58 i 56 rodzin zastępczych, w tym: pięć zawodowych rodzin zastępczych (w każdym roku), 31, 27 i 25 rodzin zastępczych spokrewnionych; 24 i po 26 w 2018 i 2019 r. niezawodowych rodzin zastępczych oraz Rodzinny Dom Dziecka w Kolonii Obory (dalej: RDD w Kolonii Obory). Żadna z zawodowych rodzin zastępczych nie pełniła funkcji pogotowia rodzinnego. Pogotowie zapewniło opiekę odpowiednio: 11, 14 i 13 dzieciom, przy czym - z jednym wyjątkiem (rok 2017) – nie były one mieszkańcami Powiatu.

(akta kontroli str. 240-243, 295-331)

Stosownie do wymogu art. 182 ust. 5 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej⁴, Dyrektor PCPR składał corocznie Zarządowi Powiatu sprawozdanie z działalności Centrum oraz przedstawiał potrzeby w zakresie systemu pieczy zastępczej, które na poszczególne lata okresu 2017-2019 wynosiły odpowiednio: 5 493,5 tys. zł, 5 747,3 tys. zł i 5 601,4 tys. zł. Ze środków budżetowych ujętych w planie finansowym wydatków PCPR zrealizowało odpowiednio: 5 206,8 tys. zł (98%), 5 219,4 tys. zł (98%) i 2 671,7 tys. zł (52%) do 30 czerwca 2019 r.

Średnie miesięczne koszty utrzymania dziecka w instytucjonalnej pieczy zastępczej w ww. latach wyniosły odpowiednio: 3 618,57 zł, 3 696,77 zł i 3 847,73 zł, w DD w Pleszewie: 3 960 zł, 4 051 zł i 4 193 zł, w Salezjańskiej Placówce: 3 910,27 zł, 4 025,09 zł i 4 143,93 zł. W Pogotowiu było to: 3 916 zł, 3 934 zł i 4 024 zł, a w RDD w Białobłotach: 2 688 zł, 2 777 zł i 3 030 zł.

Średnie miesięczne koszty utrzymania dziecka w ramach rodzinnej pieczy zastępczej w latach 2017, 2018 i 2019 wynosiły: 5 829,73 zł, 4 345,46 zł i 3 132,75 zł, przy czym w rodzinie zastępczej spokrewnionej: 1 194,52 zł, 1 239,94 zł i 571,04 zł, w rodzinie zastępczej niezawodowej: 1 358,33 zł, 1 516,49 zł i 802,53 zł, w rodzinie zastępczej zawodowej: 1 597,17 zł, 1 672,39 zł i 777,29 zł. oraz w RDD w Kolonii Obory: 1 679,71 zł, 1 884,54 zł i 981,89 zł.

Zgłoszone przez PCPR wyższe zapotrzebowania na środki finansowe uwzględniały realizację świadczeń fakultatywnych⁵, dodatkowo w 2018 r. uwzględniono wzrost świadczeń w pieczy zastępczej w związku z przekroczeniem 105% wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych. Natomiast niższe wykonanie wydatków nie wpłynęło na zmniejszenie jakości całego zakresu świadczeń przysługujących w pieczy zastępczej, gdyż uzyskano pomoc od Stowarzyszenia Centrum Rozwoju w Pleszewie oraz zrealizowano projekty pn. „Moja Rodzina i Ja – Spełnij Nasze Marzenia o Rodzinie” sfinansowane dodatkowymi środkami w ramach Wielkopolskiego Programu Operacyjnego na lata 2014 – 2020, współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego⁶.

(akta kontroli str. 26-161, 245-246, 291-292, 553-554, 717-720)

W myśl § 6 pkt A ppkt 4 Regulaminu Organizacyjnego PCPR oraz § 1 zarządzenia Starosty Pleszewskiego nr 41/2011 w sprawie wyznaczenia organizatora rodzinnej pieczy zastępczej⁷ wykonywanie zadań organizatora pieczy zastępczej oraz

⁴ Dz.U. z 2019 r. poz. 1111, ze zm., dalej: ustawa.

⁵ W zakresie: dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka; świadczenia na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami dziecka przyjmowanego do pieczy zastępczej; świadczeń na pokrycie kosztów związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń.

⁶ Pn. „Rozwój usług wsparcia rodziny w powiecie pleszewskim”.

⁷ Zarządzenie Starosty Pleszewskiego nr 41/2011 z 21 października 2011 r. w sprawie wyznaczenia organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

wykonanie zadań wskazanych w ustawie należało do Centrum. W strukturze Centrum ujęto m.in. Sekcję Pomocy Dziecku i Rodzinie (dalej: Sekcja) oraz Zespół ds. Pieczy Zastępczej⁸. Według § 14 ww. regulaminu, do zadań Sekcji należało m.in. organizowanie opieki nad dziećmi pozbawionymi opieki rodzicielskiej, prowadzenie poradnictwa rodzinnego, umieszczanie w instytucjonalnej pieczy zastępczej i prowadzenie dokumentacji dzieci umieszczonych w tej pieczy, organizowanie rodzinnej pieczy zastępczej na terenie Powiatu w szczególności: prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej i rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka, kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych zawierających potwierdzenie ukończenia szkolenia, opinię o spełnieniu warunków i ocenę predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej. Ponadto, do zadań tych należało: przygotowywanie porozumień dotyczących umieszczania małoletnich dzieci w rodzinach zastępczych na terenie Powiatu, a pochodzących z innych powiatów a także współpraca ze środowiskiem lokalnym, instytucjami pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi oraz z kościołami, związkami wyznaniowymi i organizacjami społecznymi.

(akta kontroli str. 3-27,332,555-556)

Przyjęty w Powiecie obieg informacji oraz postępowania z dziećmi w sytuacji kryzysowej, którym trzeba zapewnić opiekę niezwłocznie, zapewniał ochronę danych osobowych i danych wrażliwych oraz realizację zadań wynikających z ustawy oraz z rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej⁹. Procedurę powiadamiania placówek opiekuńczo – wychowawczych w tym interwencyjnej o sytuacji kryzysowej, ujęto w dokumencie pt. „Procedury Stosowane w Powiatowym Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Pleszewie¹⁰ w Przypadku Sytuacji Kryzysowej”¹¹, zatwierdzonym przez Dyrektora PCPR. POIK zapewniał całodobową dostępność telefoniczną osób dyżurujących w przypadku zgłoszenia potrzeby szybkiej reakcji w sytuacjach kryzysowych. PCPR dysponował comiesięczną, pisemną informacją, na bieżąco aktualizowaną telefonicznie, o wolnych miejscach w placówce typu interwencyjnego, do której można było kierować dziecko z interwencji. Zadania te koordynowane były przez Kierownika Sekcji, który organizował opiekę nad dziećmi pozbawionymi opieki rodzicielskiej, prowadził działalność diagnostyczno – konsultacyjną, współpracował ze środowiskiem lokalnym, koordynował pracę koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, brał udział w posiedzeniach zespołu

⁸ Statut PCPR stanowiący załącznik nr 1 do uchwały Rady Powiatu w Pleszewie Nr XXVII/178/13 z 27 czerwca 2013 r. w sprawie zmiany Statutu Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Pleszewie. Regulamin organizacyjny PCPR stanowiący załącznik nr 1 do uchwały Zarządu Powiatu w Pleszewie nr XLVIII/95/2015 z 1 grudnia 2015 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu Organizacyjnego Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Pleszewie.

⁹ Dz. U. Nr 292 poz. 1720, dalej: rozporządzenie w sprawie pieczy.

¹⁰ Dalej: POIK, będący jednostką organizacyjną działającą przy PCPR.

¹¹ W procedurach wskazano potrzebę ustalenia kierunku działań mających na celu rozwiązanie problemu wywołanego przez kryzys, tworzących swoistego rodzaju przesłankę działań długofalowych prowadzących do usunięcia kryzysu i rozwiązania problemu. Pracownicy POIK przyjmując zgłoszenie otrzymane osobiście, telefonicznie lub listownie (w tym e-mail) ze strony służb społecznych zobowiązani byli do podjęcia działań zmierzających do sporządzenia diagnozy dotyczącej sytuacji rodzinnej i społecznej dziecka. Przed wywiadem środowiskowym przewidziano gromadzenie informacji udostępnionych przez służby pomocowe (opieka społeczna, policja, sąd, szkoła). Udając się do miejsca zamieszkania miano dążyć do zapewnienia bezpieczeństwa, powstrzymać się od pogłębiania destrukcyjnych zachowań, starać się zrozumieć problem „klienta” dążąc do wyjaśnienia przyczyn i istoty kryzysu oraz ustalić wstępny plan działania akceptowany przez obie strony. Miano obejmować „klientów” opieką, w razie potrzeby długoterminową, w środowisku „klienta” i w placówce POIK.

ds. okresowej oceny sytuacji dziecka umieszczonego w placówkach opiekuńczo – wychowawczych, opracowywał trzyletnie programy dotyczące rozwoju pieczy zastępczej, zapewniał pomoc i wsparcie osobom sprawującym pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia oraz poradnictwa.

(akta kontroli str. 162-163, 179-210)

1.2. Jedyną placówką opiekuńczo-wychowawczą typu interwencyjnego na terenie Powiatu było Pogotowie, będące jego jednostką organizacyjną, działającą w formie jednostki budżetowej.

Realizację (od 1 września 2014 r. do 31 sierpnia 2019 r.) zadania publicznego pn. „Zapewnienie opieki i wychowania dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców poprzez prowadzenie całodobowej placówki opiekuńczo – wychowawczej typu socjalizacyjnego dla maksymalnie 14 wychowanków”, Zarząd Powiatu Pleszewskiego powierzył¹² organizacji pozarządowej¹³. Upoważniła ona do bezpośredniej realizacji tego zadania Salezjańską Placówkę.

(akta kontroli str. 240-243, 246-265, 289-292, 295-332)

Zarząd Powiatu uchwałą nr XXXI/59/2019 z dnia 23 października 2019 r. ustalił procedurę określającą zasady sprawowania kontroli nad organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej na terenie Powiatu, rodzinami zastępczymi prowadzącymi rodzinne domy dziecka oraz placówkami opiekuńczo – wychowawczymi objętymi nadzorem przez Powiat. W celu realizacji tych zadań kontrolnych w Starostwie Pleszewskim powołano Zespół ds. kontroli nad organizatorem pieczy zastępczej oraz Zespół ds. kontroli nad rodzinami zastępczymi, prowadzącymi rodzinne domy dziecka oraz placówkami opiekuńczo – wychowawczymi w składzie: Wicestarosta Pleszewski, Kierownik Biura Kontroli Wewnętrznej i Audytu Starostwa oraz Inspektor ds. promocji zdrowia w Wydziale Organizacyjno – Administracyjnym Starostwa. Przed podjęciem tej uchwały zasady sprawowania kontroli nad organizatorem pieczy zastępczej w Powiecie nie były określone.

W myśl § 25 ust. 1 i 2 Regulaminu Organizacyjnego PCPR¹⁴ za organizację i prawidłowe działanie kontroli zarządczej, a także za należyte wykorzystanie wyników kontroli odpowiedzialny był Dyrektor Centrum. Zasady przeprowadzania kontroli zarządczej w PCPR ustalał Dyrektor odpowiednim zarządzeniem. Dyrektor i Kierownik Sekcji monitorowali na bieżąco przebieg procesów wychowawczych i aktualną sytuację rodzin zastępczych poprzez: bieżące kontakty z nimi, wymianę informacji z koordynatorami rodzinnej pieczy zastępczej oraz na podstawie notatek z wizyt koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej w środowisku rodziny zastępczej, zawierających opis przebiegu spotkania, wnioski koordynatora i informacje o zaobserwowaniu niekorzystnych zjawisk dla prawidłowego funkcjonowania dziecka umieszczonego w pieczy oraz ewentualne uwagi rodziny zastępczej. W przypadku zidentyfikowania problemu, we współpracy z psychologiem i koordynatorem podejmowano działania służące rozwiązaniu bieżącej sytuacji, a rezultaty tych działań monitorował koordynator podczas współpracy z rodziną zastępczą. Stały bezpośredni kontakt z rodziną zastępczą umożliwiał diagnozę indywidualnych potrzeb rozwojowych dziecka, pogłębianą analizą dokumentacji – ankiet przeprowadzanych w szkołach, do których uczęszczali dzieci. Ewaluacje podejmowanych działań były dokonywane podczas okresowych (półrocznych) zespołowych ocen sytuacji dziecka w rodzinie zastępczej¹⁵. Po ocenie organizator

¹² Umową nr 155/2014 z 7 sierpnia 2014 r.

¹³ Zgromadzenie Córek Maryi Wspomożycielki z siedzibą we Wrocławiu (Siostry Salezjanki).

¹⁴ Załącznik nr 1 do uchwały Nr XLVIII/95/2015 Zarządu Powiatu w Pleszewie z dnia 1 grudnia 2015 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu Organizacyjnego Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Pleszewie.

¹⁵ W posiedzeniu zespołu brali udział pedagog, psycholog, asystent rodziny, przedstawiciel ośrodka adopcyjnego, koordynator rodzinnej pieczy zastępczej, rodzice dziecka.

pieczy zastępczej formułował pisemną opinię o zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej¹⁶.

W opinii Kierownik Sekcji, asystent rodziny powinien być przydzielony obligatoryjnie do każdego dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej aż do momentu uregulowania jego sytuacji prawnej, w szczególności dla zapewnienia powrotu dziecka do rodziny biologicznej. Zasadne byłoby również wprowadzenie dla rodzin zastępczych obowiązku zabezpieczenia materialnego pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej.

(akta kontroli str. 24,209,211-239,293-294, 708-713,722)

W Pogotowiu, w kontrolowanym okresie przekroczono limit 14 dzieci umieszczonych w tej placówce, jednak było to uzasadnione przypadkami, o których mowa w art. 103 ust. 3 ustawy. Pobyt w tej placówce: 15 dzieci w miesiącu lipcu i sierpniu 2017 r. wynikał z przyjęcia w wyniku interwencji rodzeństwa (dwojga dzieci) w związku z rozwiązaniem rodziny zastępczej i brakiem możliwości zapewnienia innego miejsca pobytu dzieciom; 16 dzieci w czerwcu, lipcu i sierpniu 2018 r. wynikał z przyjęcia w wyniku interwencji rodzeństwa (troje dzieci w wieku 9, 10 i 12 lat) w obawie o ich stan zdrowia i bezpieczeństwo; 15 dzieci w lutym 2019 r., spowodowany był przyjęciem w wyniku interwencji dziecka, w obawie o jego zdrowie i bezpieczeństwo, które to dziecko w tym czasie przebywało wraz z matką na terenie ogródków działkowych.

(akta kontroli str. 266-288,289-292,491)

Umieszczone w Pogotowiu w wyniku interwencji dzieci, z których żadne nie było mieszkańcem Powiatu, przebywały w nim: powyżej trzech miesięcy (17 dzieci), powyżej 12 miesięcy (sześćcioro dzieci) oraz 18 i 19 miesięcy (dwoje dzieci). Przebywających w placówce dzieci w wieku poniżej 10. roku życia było troje w 2017 r., sześćcioro w 2018 r. i czworo w 2019 r. Dyrektor Pogotowia, jak wynika z danych w posiadaniu których był PCPR, złożył cztery wnioski do właściwego sądu rejonowego o wszczęcie z urzędu postępowania o wydanie zarządzeń wobec dzieci, celem zbadania zaistnienia warunków umożliwiających ich powrót do rodziny albo umieszczenie w rodzinie przysposabiającej. Centrum dysponowało, aktualizowaną w okresie miesięcznym, informacją Dyrektora Pogotowia o bieżącej sytuacji dzieci umieszczonych w tej placówce.

(akta kontroli str. 266-288,289-291,333,471,495)

PCPR otrzymał w odniesieniu do każdego wychowanka Pogotowia informacje o jego przyjęciu do placówki oraz o przeniesieniu dziecka w wieku poniżej 10 roku życia do pieczy zastępczej. Do Centrum nie były przekazywane przez Pogotowie informacje o upływie trzymiesięcznego okresu pobytu dziecka w placówce, o którym mowa w art. 103 ust. 6 ustawy.

W Pogotowiu, w badanym okresie przeprowadzono sześć kontroli¹⁷. Ponadto po tym okresie, w 2019 r. kontrolę realizacji wydatków budżetowych oraz realizacji zaleceń pokontrolnych z 2016 r. przeprowadziło Starostwo Powiatowe w Pleszewie. PCPR nie dysponowało danymi dotyczącymi zakresu i wyników tych kontroli.

W Pogotowiu służby Wojewody zbadały realizację wybranych zadań tej placówki wynikających z ustawy. Działalność placówki w tym zakresie oceniono negatywnie, zalecając respektowanie prawa dziecka do wychowania w rodzinie,

¹⁶ PCPR monitorował sytuację wychowanków umieszczonych w pieczy zastępczej poprzez udział w zespołach ds. okresowej oceny sytuacji dziecka umieszczonego w placówce opiekuńczo – wychowawczej.

¹⁷ Wojewoda Wielkopolski (w 2017 r. i w 2019 r.); Sąd Rejonowy w Pleszewie (w 2017 r. i w 2018 r.); Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Poznaniu w 2019 r. i Najwyższa Izba Kontroli w 2019 r.

a w konsekwencji podjęcie działań mających na celu powrót dziecka do rodziny, w szczególności niezwłoczne podjęcie prawidłowej i intensywnej współpracy z matką wychowanka. W przypadku ustalenia, że przesłanki leżące po stronie matki do dalszego pobytu wychowanka w pieczy zastępczej ustały, należało niezwłocznie wnioskować do właściwego sądu o uchylenie postanowienia o umieszczeniu dziecka w Placówce. Zalecono również niezwłoczne uzupełnienie daty sporządzenia diagnozy psychofizycznej dziecka, w celu weryfikacji terminowości jej przygotowania i każdorazowe umieszczanie daty sporządzania diagnozy. Ponadto zalecono aby: sporządzanie diagnoz psychofizycznych dzieci powierzyć psychologowi lub pedagogowi Placówki; niezwłocznie opracować plan pomocy dziecku; poddać weryfikacji dotychczas sporządzone plany pomocy dla każdego dziecka; modyfikować je w zależności od zmieniającej się sytuacji dziecka lub jego rodziny; uzupełniać karty pobytu dziecka nie rzadziej niż co dwa tygodnie; dokumentować pracę psychologa i pedagoga poprzez prowadzenie kart udziału w zajęciach oraz arkuszy badań i obserwacji; zapraszać do udziału w posiedzeniach zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka innych przedstawicieli w szczególności ośrodka pomocy społecznej; dokonując oceny uwzględnić wszystkie cele, a następnie przesłać prawidłowy wniosek do sądu; niezwłocznie podjąć prawidłową współpracę z rodziną wychowanka oraz pracownikiem socjalnym, tj. osobą podejmującą się wspierania działań wychowawczych Placówki; zaspokajać niezbędne potrzeby wychowanka, w szczególności emocjonalne i rozwojowe, związane z jego pobytem w Placówce.

(akta kontroli str. 293-294, 295-331, 471, 506)

Stosownie do treści art. 38a ust. 1 ustawy, PCPR było zobowiązane gromadzić i przekazywać dyrektorowi placówki opiekuńczo – wychowawczej informacje oraz dokumentację dotyczącą dziecka. Dokumentacja Centrum dotycząca próby 15 dzieci¹⁸ (mieszkających poza Powiatem) zawierała aktualne informacje Dyrektora Pogotowia o bieżącej sytuacji tych dzieci¹⁹. W dokumentacji dotyczącej jedynego dziecka umieszczonego w Pogotowiu i będącego mieszkańcem Powiatu, PCPR zgromadziło informacje o: dziecku i jego stanie zdrowia oraz jego sytuacji rodzinnej i prawnej, możliwości jego przysposobienia, a także: odpis aktu urodzenia, orzeczenie sądu o umieszczeniu dziecka w pieczy zastępczej i dokumenty szkolne.

Centrum nie posiadało natomiast diagnozy psychofizycznej dziecka i planu pracy z rodziną. Starszy pracownik socjalny PCPR powyższe braki w dokumentacji dziecka wyjaśnił nieprzekazaniem ich przez MOPR w Poznaniu, pomimo wnioskowania o nie.

(akta kontroli str. 294)

Stosownie do wymagań art. 137 ust. 1 pkt 4 ustawy przedstawiciel PCPR, uczestniczył na zaproszenie Dyrektora Pogotowia w posiedzeniu jednego zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka (dotyczyło to jedynego przypadku dziecka z terenu Powiatu²⁰). Do udziału w posiedzeniach zespołów dokonujących ocen pozostałych dzieci (spoza Powiatu) Centrum nie było zapraszane i nie otrzymywało informacji o udziale w zespołach przedstawicieli PCPR z innych powiatów, z których pochodziły te dzieci.

(akta kontroli str. 24, 209, 211-239, 658)

¹⁸ Dokumentacja 15 dzieci przebywających w Pogotowiu Opiekuńczym, w tym 10 dzieci, które opuściły placówkę typu interwencyjnego w latach 2017-2018 (dwojga, które miały poniżej 10 lat w chwili przyjęcia do placówki, oraz ośmiorga, które przebywały w niej najdłużej – od 7 do 19 miesięcy) oraz pięciorga dzieci nadal przebywających w placówce w miesiącu rozpoczęcia kontroli (wrzesień 2019 r.), które przebywają w niej najdłużej.

¹⁹ Przykazywane w okresach półrocznych.

²⁰ Dziecko to zostało przekazane z placówki opiekuńczej w Łodzi.

Przedstawiciele Centrum brali udział w posiedzeniach każdego z zespołów ds. okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w Salezjańskiej Placówce oraz w RDD w Białobłotach²¹.

(akta kontroli str. 468-471)

Według wyjaśnień Dyrektor i Kierownik Sekcji, udział w zespołach ds. okresowej oceny sytuacji dzieci ograniczający się do dzieci zamieszkałych na terenie Powiatu wynikał z przepisów art. 137 ust. 1 pkt 4 i ust. 2 ustawy, stanowiących m.in., że w skład takiego zespołu wchodzi przedstawiciel organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, natomiast w odniesieniu do właściwego PCPR istnieje możliwość zaproszenia do udziału w posiedzeniu takiego zespołu.

(akta kontroli str. 24,209,211-239,293,468-469,470)

W odniesieniu do jednego dziecka z terenu Powiatu przebywającego w Pogotowiu, w jego teście osobowej zgromadzono informacje o jego wysłuchaniu i uwzględnieniu jego zdania przez MOPR w Poznaniu. W dokumentacji PCPR dotyczącej pozostałych dzieci umieszczonych w Pogotowiu takich informacji nie gromadzono.

(akta kontroli str. 468-471,647,501,502,503)

Dyrektor w odniesieniu do ww. jednego dziecka wystąpiła z wnioskiem do właściwego urzędu stanu cywilnego o odpis zupełny aktu urodzenia, celem dochodzenia świadczeń alimentacyjnych na rzecz tego dziecka. Wyrokiem zaocznym z 24 marca 2016 r. Sąd Rejonowy w Poznaniu zasądził na rzecz dziecka alimenty od jego matki biologicznej, w wysokości 500 zł. Następnie, 13 grudnia 2016 r. PCPR wystąpił do Sądu Rejonowego w Pleszewie z pozwem przeciwko ojcu biologicznemu dziecka o alimenty. Postanowieniem z 21 grudnia 2016 r. umorzono to postępowanie.

Centrum nie przeprowadzało kontroli w Pogotowiu z upoważnienia Zarządu Powiatu na podstawie art. 38b ust. 2 ustawy, ponieważ Zarząd nie wydał Dyrektor takiego upoważnienia. Nie dysponowało także informacjami by kontrole z upoważnienia Zarządu Powiatu były w Pogotowiu przeprowadzane przez inne podmioty.

Dyrektor i Kierownik Sekcji wskazały, że zgodnie z art. 122 oraz 186 pkt 3 ustawy wojewoda sprawuje kontrolę nad działalnością placówek opiekuńczo – wychowawczych i brak jest podstaw do kontroli tych placówek przez Centrum. Z kolei w myśl art. 38b ust. 1 ustawy Zarząd Powiatu sprawuje kontrolę nad organizatorami rodzinnej pieczy zastępczej, rodzinami zastępczymi, prowadzącymi rodzinne domy dziecka oraz placówkami opiekuńczo – wychowawczymi.

(akta kontroli str. 24,209,211-239,293,468-469,470,497)

W dokumentacji PCPR stanowiącej m.in. informacje o bieżącej sytuacji dzieci umieszczonych w Pogotowiu i w rejestrze skarg skierowanych do Centrum, nie odnotowano informacji o występowaniu w Pogotowiu przypadków przemocy wśród wychowanków oraz o tym czy i jakie środki zaradcze wprowadzono, by przeciwdziałać temu zjawisku.

(akta kontroli str. 334-447,472-473,474-487,490,648-653)

²¹ W odniesieniu do wszystkich dzieci przebywających w Salezjańskiej Placówce przedstawiciel PCPR-u brał udział we wszystkich 85 okresowych ocenach sytuacji dziecka. Podobnie, w stosunku do wszystkich dzieci przebywających w RDD w Białobłotach przedstawiciel PCPR-u uczestniczył we wszystkich 77 okresowych ocenach sytuacji dziecka.

1.3. Zgodnie z treścią art. 76 ust. 4 ustawy, PCPR prowadził działania na rzecz promowania rodzicielstwa zastępczego m.in. poprzez organizację festynów zachęcających z udziałem przedstawicieli już funkcjonujących rodzin zastępczych, a także opracowywanie i dystrybucję materiałów promocyjnych oraz ogłoszeń o naborze na szkolenia dla kandydatów na rodziny zastępcze. Rodziny zastępcze spełniające warunki ustawowe były na bieżąco informowane o możliwości przekształcenia w zawodową rodzinę zastępczą podczas spotkań z Dyrektorem, w trakcie prowadzonych grup wsparcia oraz spotkań w środowisku, w tym z udziałem zawodowych rodzin zastępczych. Opracowano i dystrybuowano materiały promocyjne na ten temat w urzędach, placówkach oświatowych i innych instytucjach na terenie Powiatu. Publikowano także artykuły w prasie lokalnej zachęcające społeczność lokalną do bycia rodziną zastępczą. Na tablicy ogłoszeń i stronie internetowej PCPR udostępniono informacje i niezbędną dokumentację, jaką należy złożyć by zostać rodziną zastępczą. Plakaty propagujące rodzicielstwo zastępcze zamieszczano również na tablicach ogłoszeń parafialnych.

(akta kontroli str. 334-447)

W rejestrze rodzin zastępczych zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, zawodowej, niezawodowej albo do prowadzenia rodzinnego domu dziecka odnotowano łącznie 25 kandydatów. W rejestrze rodzin pełniących funkcję rodziny zastępczej, zawodowej albo niezawodowej oraz prowadzących rodzinny dom dziecka odnotowano łącznie 50 rodzin.

Na listach szkoleń rodzin zastępczych niezawodowych w 2017 r. odnotowano 11 kandydatów, w 2018 r. - 10, a w 2019 r. - czworo, z tego udział w szkoleniu wzięło odpowiednio: 10 i dziewięć kandydatów w 2017 r. i w 2018 r. W 2019 r. z uwagi na zbyt małą liczbę uczestników – wymaganą standardami stosowania Programów PRIDE: Rodzinna Piecza Zastępcza, określoną w decyzji Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej nr 8/2018/ RZ z dnia 30 lipca 2018 roku na okres 5 lat – nie prowadzono takiego szkolenia. W Powiecie żadna z zawodowych rodzin zastępczych nie pełniła funkcji pogotowia rodzinnego. W wyniku podjętych przez PCPR działań w sumie 17 kandydatów uzyskało wymagane kwalifikacje na rodziny zastępcze oraz przeprowadzono ogółem 23 badania predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej²².

Centrum zaproponowało dwóm rodzinom zastępczym pełnienie funkcji pogotowia rodzinnego. Przedstawiciele jednej rodziny stwierdzili jednak, że nie posiadają odpowiednich warunków mieszkaniowych, a przedstawiciele drugiej - że wiek dzieci (rok-dwa lata) uniemożliwia zmianę formy pieczy zastępczej. Niemniej, zadeklarowali oni, że rozważą chęć podjęcia w przyszłości działań w kierunku utworzenia zawodowej rodziny zastępczej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego.

Według oświadczenia przedstawicieli pierwszej z ww. rodzin zastępczych, PCPR w przeszłości zaproponowało im prowadzenie rodziny zastępczej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego, ale z uwagi na brak środków finansowych Powiatu nie udało się zrealizować tego zadania. Obecnie z uwagi na liczną rodzinę zastępczą (czworo dzieci) oraz podjęcie pracy zawodowej nie ma takiej możliwości. Wskazali jednocześnie, że uzasadnione byłoby organizowanie wyjazdów integracyjnych dla dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych.

(akta kontroli str. 448-458, 500,721)

²² Opinie te dotyczyły kandydatów będących rodzinami zastępczymi na podstawie postanowienia Sądu Rejonowego w Pleszewie III Wydział Rodzinny i Nieletnich z 31 grudnia 2018 r. (sygn. akt III Nsm 242/18).

Według wyjaśnień Dyrektor i Kierownik Sekcji, brak w Powiecie sytuacji kryzysowych kończących się odebraniem dzieci w wyniku interwencji, był wynikiem właściwego zdefiniowania celu głównego „Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Pleszewskim na lata 2015-2017” oraz takiego programu na lata 2018 -2020. Celem tym było zorganizowanie efektywnego systemu wsparcia nad rodziną i dzieckiem. Promowanie pieczy zastępczej przyniosło efekty w postaci 12 kandydatów na rodziny zastępcze (2017 r.) a współpraca z rodzinami biologicznymi poprzez udział w grupach wsparcia mającymi podnieść kompetencje opiekuńczo – wychowawcze skutkowała powrotem do rodziców czworga dzieci uprzednio umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej. W celu usprawnienia przepływu informacji, reagowania na zidentyfikowane problemy społeczne i zintegrowania działań środowisk odpowiedzialnych za pomoc dziecku i rodzinie, kierownicy komórek organizacyjnych PCPR wchodzili w skład powołanego przez Dyrektora²³ Zespołu Konsultacyjnego do Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy.

W podsumowaniu realizacji ww. programu na lata 2015 – 2017 wykazano m.in., że przy udziale Stowarzyszenia Centrum Rozwoju w Pleszewie zorganizowano wypoczynek dzieciom w ramach obozu terapeutyczno – turystycznego.

(akta kontroli str. 334-447,557-643,714)

W latach 2017, 2018 i 2019 rodziny zastępcze miały wsparcie w formie odpowiednio: 11, 14 i 11 grup wsparcia oraz czterech, trzech i czterech rodzin pomocowych²⁴, a także 50 wolontariuszy²⁵. Zapewniono im również poradnictwo i terapię oraz pomoc prawną i wsparcie w celu wzmocnienia kompetencji i przeciwdziałaniu wypaleniu zawodowemu.

(akta kontroli str. 448-467,473,644-646)

Centrum, na wniosek rodzin zastępczych, o którym mowa w art. 77 ust. 1 ustawy, obejmujący swym zakresem zadania określone w ust. 3 ww. artykułu, wyznaczyło czterech koordynatorów pieczy zastępczej. Mieli oni pod opieką nie więcej niż po 14 rodzin zastępczych, co było zgodne z art. 77 ust. 4 ustawy.

Na podstawie dokumentacji 10 dzieci przebywających w rodzinach zastępczych²⁶ ustalono, że we wszystkich przypadkach koordynator rodzinnej pieczy zastępczej przygotował plan pomocy dziecku we współpracy z rodziną, w tym siedem planów wspólnie z asystentem rodziny albo podmiotem organizującym pracę z rodziną (ośrodkiem pomocy społecznej).

Kierownik Sekcji odnosząc się do pozostałych trzech planów wyjaśniła, że sporządzano je przed okresem objętym kontrolą, w początkach tworzenia pieczy zastępczej (2012 r.), kiedy gminy nie posiadały jeszcze asystentów. W jednym przypadku miało miejsce całkowite ubezwłasnowolnienie rodzica, a w pozostałych dwóch przypadkach asystenci lub podmiot prowadzący pracę z rodziną uczestniczyli przy modyfikacjach planów dokonywanych w kontrolowanym okresie. Kierownik Sekcji dodała, że obecnie wszystkie plany pomocy dziecku są już konsultowane z asystentami lub podmiotem organizującym pracę z rodziną.

(akta kontroli str. 472, 491,513-519,526-552,659-705)

²³ Zarządzenie nr 2/12 Dyrektora PCPR w Pleszewie z dnia 2 stycznia 2012 r. w sprawie powołania Powiatowego Zespołu Konsultacyjnego ds. przeciwdziałania przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy działającego przy PCPR.

²⁴ PCPR przedstawiał na spotkaniach z rodzinami zastępczymi warunki w jakich w przypadku czasowego niesprawowania opieki nad dzieckiem może zostać ono powierzone rodzinie pomocowej. Rodziny zastępcze składały oświadczenia o gotowości bycia rodziną pomocową.

²⁵ Centrum Wolontariatu działające przy PCPR.

²⁶ W tym siedmiu z tych dzieci najdłużej było umieszczonych w rodzinach zastępczych, a troje umieszczono w nich w kontrolowanym okresie.

Na podstawie szczegółowego badania dokumentacji 10 dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej nie zidentyfikowano: zjawisk patologicznych występujących w procesie wychowawczym; przemocy ze strony dorosłych, jak i rówieśników; przypadków dochodzenia we własnym zakresie racji i wymierzania sprawiedliwości, z uwagi na poczucie krzywdy.

Zgodnie z art. 132, 133 i 134 ustawy, PCPR sporządziło²⁷ 12 ocen rodzin zastępczych (pozytywnych), w których przebywało 10 dzieci. Ocen tych dokonywano pod względem predyspozycji do pełnienia funkcji i jakości pracy, w każdym przypadku w konsultacji z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, a w jednym przypadku także w konsultacji z asystentem rodziny²⁸. Dwie z tych ocen jako pierwsze sporządzono przed upływem roku od umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej, a czterech dokonano po upływie roku od sporządzenia pierwszej oceny.

W dokumentacji PCPR nie odnotowano przypadków: wszczęcia przeciw rodzinie zastępczej postępowania karnego o umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego; umieszczenia dzieci w MOS²⁹, MOW³⁰, schronisku dla nieletnich, zakładzie poprawczym; ucieczki wychowanków z placówek opiekuńczo-wychowawczych; skarg na funkcjonowanie rodzin zastępczych. Żadna z umów z zawodowymi rodzinami zastępczymi nie została rozwiązana. Koordynatorzy pieczy zastępczej wywiązali się z obowiązku sporządzenia sprawozdań rocznych z efektów swojej pracy za 2017 i 2018 r. (w marcu 2018 i 2019 r.) oraz przedłożenia ich Staroście Pleszewskiemu (25 maja 2018 r. i 20 maja 2019 r.).

(akta kontroli str. 334-447,472-487,490,697-705,716)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

PCPR prawidłowo wywiązywało się z zadań organizatora pieczy zastępczej, w szczególności poprzez zapewnienie w Powiecie odpowiedniej liczby miejsc w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu interwencyjnego oraz właściwej liczby koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej. Przyjęte przez Centrum procedury i system powiadamiania placówki interwencyjnej umożliwiały niezwłoczne udzielenie pomocy dzieciom w sytuacji kryzysowej, niezależnie od pory dnia i nocy. PCPR prowadziło skuteczne działania na rzecz pozyskania nowych rodzin zastępczych poprzez m.in. organizowanie wymaganych szkoleń i wsparcia dla kandydatów w tworzeniu takich rodzin. Do czasu zakończenia czynności kontrolnych w jednostce, z przyczyn niezależnych od Centrum, nie udało się jednak pozyskać zawodowej rodziny zastępczej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego. PCR corocznie realizowało obowiązek sporządzenia sprawozdania ze swej działalności i przedłożenia go Zarządowi Powiatu.

²⁷ W odniesieniu do objętych kontrolą 10 dzieci pochodzących z terenu powiatu pleszewskiego, umieszczonych w rodzinach zastępczych.

²⁸ Tylko ta rodzina miała przydzielonego asystenta, gdyż pozostałe o to nie wnioskowały.

²⁹ Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii.

³⁰ Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy.

2. Prawidłowość i skuteczność działań PCPR na rzecz unormowania sytuacji dzieci

Opis stanu
faktycznego

2.1. W myśl art. 103 ust. 6 ustawy, w przypadku placówki typu interwencyjnego pobyt dziecka co do zasady nie może trwać dłużej niż trzy miesiące³¹. Na podstawie dokumentacji PCPR dotyczącej jedynego dziecka umieszczonego w Pogotowiu i będącego jednocześnie mieszkańcem Powiatu ustalono, że dziecko to przebywało w tej placówce w okresie od 9 marca do 27 sierpnia 2017 r. W dniu przybycia do Pogotowia dziecko to miało ukończone 13 lat. PCPR współpracowało z Pogotowiem w celu skrócenia jego pobytu w tej placówce. Na wniosek Dyrektora Pogotowia dziecko przeniesiono do DD w Pleszewie.

W odniesieniu do objętej szczegółowym badaniem NIK próby 15 dzieci (spoza Powiatu) przebywających w Pogotowiu, stwierdzono, że w dokumentacji Centrum zostały zgromadzone: wnioski właściwego ze względu na miejsce zamieszkania dziecka PCPR lub MOPS o możliwość umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej działającej na terenie powiatu; pisma Centrum do Dyrektora Pogotowia z zapytaniem o możliwość umieszczenia dziecka w tej placówce; zgody Dyrektora Pogotowia na przyjęcie dziecka; informacja Centrum do właściwego PCPR lub MOPS o możliwości przyjęcia dziecka wraz z prośbą o przekazanie dokumentacji dotyczącej dziecka, wymaganej § 8 ust. 1 rozporządzenia w sprawie pieczy zastępczej; skierowanie dziecka do Pogotowia wydane przez PCPR; informacja Dyrektora Pogotowia do Centrum o przyjęciu dziecka; informacja Centrum do właściwego według miejsca zamieszkania dziecka PCPR lub MOPS o przyjęciu dziecka i konieczności poniesienia wydatków na jego opiekę i wychowanie w placówce opiekuńczo – wychowawczej.

Według wyjaśnień Kierownik Sekcji, z uwagi na fakt, że dzieci przebywające w Pogotowiu pochodzą spoza Powiatu, Centrum nie posiada dokumentacji dającej możliwość oceny zasadności pobytu w pieczy wraz z uzasadnieniem wniosków sądu o unormowanie ich sytuacji. Z tych też względów brak jest korespondencji PCPR z placówkami i rodzinami oraz sądami na rzecz skrócenia przedłużającego się pobytu dziecka. Dodała, że sądy niejednokrotnie postanawiają o pobycie dziecka do czasu prawomocnego zakończenia postępowania - co może trwać nawet kilka lat³².

(akta kontroli str. 489,492,494,506-512,520-525,648-653)

2.2. PCPR współpracowało z rodzicami biologicznymi w przypadku jedynego dziecka będącego mieszkańcem Powiatu i umieszczonego w Pogotowiu. Centrum w dniu 20 kwietnia 2017 r. (w drugim miesiącu pobytu dziecka) wystąpiło do rodziców biologicznych w celu ustalenia ich sytuacji dochodowej, mieszkaniowej a w odniesieniu do ojca biologicznego wystąpiło z wnioskiem do właściwego urzędu gminy o udostępnienie danych z ewidencji ludności w zakresie adresu zameldowania na pobyt stały lub czasowy. W stosunku do matki biologicznej PCPR wystąpiło do Centrum Personalizacji Dokumentów Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, Wydziału Udostępniania Danych w Warszawie, w celu ustalenia adresu i daty zameldowania na pobyt stały lub czasowy. Próby współpracy z rodzicami biologicznymi, np. poprzez udział w grupach wsparcia skończyły się niepowodzeniem, z uwagi na brak chęci z ich strony.

(akta kontroli str.489,492,654-657)

³¹ W szczególnie uzasadnionych przypadkach może zostać przedłużony do zakończenia postępowania sądowego – ust. 7.

³² Np. na podstawie postanowienia Sądu Rejonowego w Ostrowie Wielkopolskim z 21 lutego 2018 r. w sprawie sygn. III RCo 2/18, według stanu na dzień dokonywania czynności kontrolnych, dziecko przebywało w Pogotowiu już 19 miesięcy.

2.3. W kontrolowanym okresie z Pogotowia do rodziny biologicznej powróciło odpowiednio po sześcioro dzieci w 2017 i 2018 r. i troje w 2019 r. Do instytucjonalnej pieczy zastępczej skierowanych zostało odpowiednio siedmioro, czworo i jedno dziecko. Żaden z wychowanków Pogotowia nie został umieszczony w rodzinnej pieczy zastępczej. Z rodzin zastępczych do rodziny biologicznej powróciło odpowiednio: czworo, siedmioro i jedno dziecko, a jedno, dwoje i sześcioro zostało przysposobionych.

Dyrektor Pogotowia nie informował PCPR o liczbie dzieci przebywających w placówce z uregulowaną sytuacją prawną oraz o liczbie informacji przekazanych do ośrodków adopcyjnych. Według danych którymi dysponowało Centrum, nie było przypadków ponownego pobytu tych samych dzieci w Pogotowiu.

(akta kontroli str. 488, 493, 495, 496, 715)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

W celu unormowania sytuacji jedynego dziecka z terenu Powiatu przebywającego w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu interwencyjnego, PCPR prawidłowo współpracowało z jego rodzicami biologicznymi, właściwym sądem, ośrodkiem pomocy społecznej i innymi instytucjami odpowiedzialnymi za udzielenie mu pomocy.

IV. Uwagi i wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag ani wniosków.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Poznaniu. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Poznań, 17 grudnia 2019 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Poznaniu

Kontroler
Jacek Młynarczyk
Główny specjalista kontroli
państwowej

Dyrektor:
z up. Tomasz Nowiński
p.o. Wicedyrektor

.....
podpis

.....
podpis

